

A flotta hőse

II. Katalin cárnő uralkodásának idején a XVIII. századi Oroszországban játszódik A FLOTTA HŐSE új színes, szovjet filmalkotás érdekes története.

A főhős, Usakov tengerész az orosz flotta egyik megteremtője, Usakovot rendkívül rokon-szenves embernek ismerjük meg, s kiváló hadvezéri képességeivel, bátorságával ma is példaként áll előttünk. Emléke átfényesedik a múlt idők. Usakovot sok szemrehányás érte az udvarnál, amiatt, hogy „nem a század embere”, s nem mutat hajlandóságot az udvari etikett szabályainak alkalmazására. A nyers, faragatlan ember hírében álló Usakov valójában rendkívül egyszerű, őszinte magatartású.

Ebben az időben Oroszországban II. Katalin cárnő kegyence Patyomkin herceg, a mindenható államférfi. Nagy szerep jut a filmnek ennek a széleslátókörű politikusnak, aki felfedezi Usakovban, a jelentéktelenségnek látszó tisztben a nagy tehetséget, és megbizta a Fekete-tengeri flotta építésével.

A grandiózus cselekmény elvezet bennünket a pestisújtotta Herszonba, ahonnan tömegesen menekülnek az emberek. Usakov rendet teremt és rövidesen az alkotó munka derűs hangjai száll-

nak az üszkös, nemrég kihalt vidéken. Usakov matrózaival és a hozzájuk csatlakozó helyi mesteremberekkel felépíti Oroszország Fekete-tengeri flottáját. A tarajos hullámokat nemsokára hatalmas árbócok hasítják.

A film az orosz-török háború három hatalmas tengeri ütközetét eleveníti meg. Az orosz flotta kevésszámú hajója áll szemben a törökök hajóhadával. De az orosz flottában Usakov jólképzett tengerészei szolgálnak és hős vezéruk bátran valósítja meg észszerű újításait.

A Fekete-tengeren diadalt aratnak, Usakov szétveri a legyőzhetetlennek hitt török flottát.

A hős egész sereg tengeri csatát vívott, de egyet sem veszített. Az egész orosz-török háború folyamán Usakovnak egyetlen hajója sem süllyedt el és nem került fogságba. Fényes győzelmeit az orosz jobbágycsoportok lett matrózokra támaszkodva, az ő segítségével aratta. Tetteit a nép erejében, legyőzhetetlenségében való hit ragyogja át. Munkában, harcban nagyszerű vezető volt. A népi hősként, az egyszerű katonák rajongó szeretete, hűsége kísérte útjait.

A gyönyörű szovjet film Várpalotán 23–25-ig kerül bemutatásra.

Hová tűnik a kitermelt szén?

A Cser-mezőből lettünk áthelyezve az Ernő-mezőre, az Új Ferenccen kaptunk munkahelyet, még hozzá jó helyet. Mindezek ellenére is van panaszkodni, főleg az, hogy a csillék, amiket megrakunk, elvesznek, hiába van rajta a rovás. Ezt már az üzemvezetőségnek is szóvá tettük, de még nem történt semmi intézkedés.

Csupán a mi csapatunknál április 1 óta 35–40 csille hiány van, jó lenne, ha a karambolcsillók, vagy a felvigyázók segítségét nyújtának és megnéznék, hová

tűnik el az általunk megrakott csille.

Gaál Lajos.

VÁRPALOTAI Bányász

A Városi Pártbizottság hetilapja.

Felelős szerkesztő: Gara György

Felelős kiadó: Kertai Sándor

Szerkesztőség: Várpalota Bánya

Veszprémmegyei Nyomdával, Veszprém

Felelős vezető: Steltzer Ferenc.

Ismerjük meg megyénket...

A Kovácsi hegy bazaltcsodái

Sümegettől nyugatra Vindornyaszőllős község mellett emelkedik a 329 méter magas Kovácsi hegy. Formáját tekintve a legszebb bazalt-hegy, iskolapéldája a vulkáni kiömlés folytán keletkezett, a pannóniai rétegeken szétterült bazalt-hegyeknek. De a természetjáróknak is nyújt annyi érdekességet, amelyért érdemes ezt a forgalomtól távolos szép hegyet felkeresni.

Ismerkedjünk meg előbb keletkezésével. Földünk harmadkorában egész hazánkat elöntve tartotta egy hatalmas tenger. Igazi örvény volt ez, csak a 300 méternél magasabb hegyek emelkedtek ki belőle. Pannóniai tengernek nevezték el a tudósok. Evmilliók folyamán több száz méter vastag anyag és homokréteg lerakása után ez a tenger eltűnt és akkor megkezdődött a Balaton környékén a vulkanikus tevékenység. Híg bazaltáva tört elő a föld mélyéből és nagy lepények alakjában borította el a tenger által hagyott fennsík egyes helyeit. Ekkor keletkeztek a bazalt-hegyek, a Bada-csöny és társai és ekkor jött létre a Kovácsi hegy is. Az ezután ü. n. pliocén korban sívalagi éghajlat uralkodott és vele a szél óriási pusztítást vitt véghez. Elhordta a tenger által lerakott ho-

mokanyag rétegeket 150–200 m vastag takaróját. Csak ott maradtak meg a rétegek, ahol valami keményebb anyag védelmezte őket az elpusztulás ellen, mint pl. a körábban kiömlött bazalt-takaró. Ha bazalt-hegyeink alatt keresztülfurcsánk a hegyet, mindenhol a tenger által lerakott rétegekben haladhatunk. Az elpusztulástól fennmaradt, telejükon kemény ellenálló réteggel védett képződményeket a tudomány meza néven ismeri (a szó jelentése asztal). A Kovácsi-hegy a legszebb típusa a meza-knak. Minden földrajz-könyvben ott szerepel a képe, szépen elsimuló lejtőivel, egyenletes, asztal-laphoz hasonló tetejével.

A szomszédos Tütikáról nézve nyújt különösen megkapó és szép képet az a tökéletes hegy. Vindornyaszőllős málmól vezet fel a dűlőút egy elhagyott bányához. Szerencse, hogy a hegy bazaltja szemcsés, ezért a bányászást abbahagy-ták és ez a szép hegy megmenekült az elpusztulástól. A lejtő után ott magasodnak előttünk a bazalt meredek falai. Rövid kapaszkodás után felérünk a tetőre. Itt az-talan olyan kép fogad bennünket, amely minden járódsáért kárpótolt.

Több száz méter hosszú szű bazaltutcsák nyílnak meg előttünk, hosszú,

mély árkok, amelyek még vagy a bazalt kihűlésekor keletkeztek, vagy későbbi hegycsuszamlás eredményei, de minden-esetre meglepő látványt nyújtanak. Ilyen nincs sehol a többi bazalt-hegyeknél. A bazaltutcsák szélessége átlag 8–15 méter között van. A sziklafalak között fantasztikus alakú kőtuskók hevernek. Ember-, állatalakot formázók, ház nagyságú darabok hevernek egymás-ra dobálva, vad össze-visszaságban. A sziklaközött keresztül-kasul nőtt fák, bokrok élnek, a mélyedés aljában a mohák, a páfrányok különböző fajtái tenyésznek. Megragadó, vadregényes kép ez. A sziklaútcsák kis-odukat, kőlakásokat, barlangnyílásokat rejtene, megannyi jó búvóhelye volt még a múlt században a szegénylegényeknek.

Egyik legismertebb ürege az ü. n. Kükamra. Szabályos négyszögű űr, amit még alaposan tanulmányozni kellene. Másik barlangban emberkézre utaló kőtűzhely, kőágy és asztallap látható. Nehezen tudunk ettől a vadregényes és sehol másutt nem látott helytől elszakadni, de a Kovácsi hegy teteje még másik érdekességet is rejt, azt is látni akarunk. A tetőn, a fennsík közepén foglal helyet a Vadlő. Kb. 15 hold kiter-

Versenynyilvánosság

Mint hetek óta állandóan írjuk, a vállalat terülemaradásának egyik döntő oka a munkafegyelmeglazulása és különösen az igazolatlan hiányzók nagy száma.

Azt is megírtuk, hogy ezt az igazolatlanul sok hiányzót a nyilvánossági munkában nem látjuk feltüntetve. Az előcsarnokban, vagy a bánya területén sehol egy nő, tábla nem jelzi, hogy ki hiányzott és nem mutatja meg a becsületes dolgozóknak azt, hogy ki az, aki-vel foglalkozni kellene, mert műszakot mulaszt.

Minden figyelemztetésünk ellenére sem változott a helyzet, a verseny nyilvánosságban továbbra sincs az igazolatlan hiányzók neve feltüntetve, sőt maga a verseny nyilvánosság sem jó. Még mindig a Magyar-Szovjet Társaság által kezdeményezett dekádjelítések vannak kint, pedig ennek az ideje már rég elmúlt.

A hangsúly kimonádzott az igazolatlan mulasztók kipellengérezésében van. Biztosak vagyunk benne, ha a nemrégiben megjelent szellemes karikatúrákhoz hasonlóan közölnék az igazolatlanul hiányzókról ilyen rajzokat, annak lenne hatása. Ugyancsak folytatni kellene az olyan feliratok kifüggesztését, ahol bemutatjuk, hogy mennyi vesztesége van egy igazolatlan mulasztónak.

Az a javaslatunk a verseny nyilvánosságot vezető felé, a szakszervezet felé, hogy törődjön ezzel a fontos kérdéssel többet és ilyen formában is harcoljon a munkafegyelmeglazulás ellen.

Figyelő.

Ligmann Károlynénak, a Munkásellátási Osztály dolgozójának kisfia született.

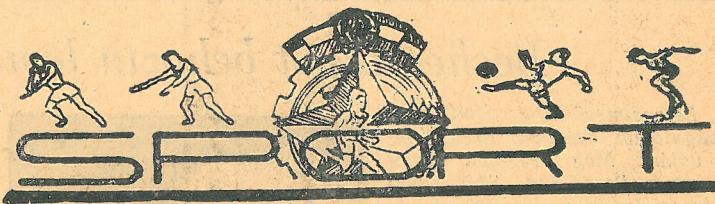
Szigeti Aladárt felesége leánygyermekkel ajándékozta meg.

A boldog szülőknek a kicsik születése alkalmával sok szerencsét kívánunk.

jedésű tó ez, amelyről már a múlt században is sokszor történt említés, mert elsőrangú vadászóhely volt. Vadkacsák, du-nai récék, vízicsibék kedvelt tartózkodási helye. A közepén még van benne nyílt víz, széle hatalmas zombékokkal van már benőve.

Embermagasságúak ezek a vízfenékből kiemelkedő oszlopos alakulások, egy-egy sásfajnak hatalmas, több évtized alatt nőtt oszloposan kiemelkedő képe. Oly erősek, hogy a telejükon egyikről a másikra ug-rálva lehet haladni. A tudomány megállapítása szerint a zombékok évenként egy centiméterrel nő és ezek az embermagas-ságú zombékok így szép időt értek már meg. Mivel a zombékok is lassan eltűnnek, ezeket a különleges növényfajta-kat meg kellene menteni a pusztulástól. A Vadlő közepe még nyílt víz, érdekes növényzettel, való-sággal eldörzögő a botanikát kedvelőknek.

A Kovácsi hegyet általában nem ismerik. Természetjárók útjából ki-esik, ezért kevés látogatója van. Pedig mind táj-szépség, kilátás szempontjából felveszi a versenyt a jobban látogalt balatoni bazalt-hegyekkel. Különleges lát-nálói révén pedig meg-érdemli, hogy védett te-rület legyen.

Várpalotai Bányász—Soproni Lokomotív 3:0 (0:0)

A zuhogó esőben lejátszott mérkőzésre a Várpalotai Bányász csapata: Vajda — Kazári, Zombori, Ikládi — Zsótér, Terbe, Borbély, Bátki, Hudecz, Flamm, Boros összeállításban állt föl.

AZ ELSŐ FÉLIDŐ mindjárt hazai támadásokkal kezdődik, a sáros pálya azonban már csirájában megfojtja a szép akciókat és inkább azok a játékosok érvényesülnek, kik technikásak, vagy gyorsak. Mindkét kapu veszélyben forog, de a védelmek jól állnak a lábukon.

A második félideben a hazai csapatnál csere van, Flamm víz-szamegy fedezetnek. Kőműves áll be, Boros kimarad. Meglát-szik a csere hatása, mert szár-nyakat kap a palotai csatársor. Terbe jobbnál jobb labdákkal dobja a csatársort támadásba, 14. percben Flamm kapura vágott labdája a hálóba talál. 1:0. Alig egy pár percre rá, egy rosszul há-ritott labdát Bátki kapásból gól-ba vág. A harmadik gólt Kőmű-ves nehéz szögéből lövi. A játék most már inkább komikus kezd lenni, mert a játékosok a nagy-sárbán csuszálnak, inkább küz-delem van, mint játék. A sopro-ni csapat támadásaiban nincs át-ütő erő, az eredmény nem válto-zik.

BIRÁLAT: A hazai csapat min-den részében jobb volt ellenfél-

nél, bár az első félideben ez gó-lokban nem mutatkozott meg. Vajda kevés dolgát jól végezte, egy meggondolatlan kifutása volt, gól lehetett volna belőle. A vé-dők közül Ikládi emelkedett ki, gyors, kemény, kitűnően rombolt, Zombori is megfelelt, Kazári a második félideben javult fel. Fe-dezetek közül Terbe, a mezőny legjobbja volt, a nehéz talajon ki-tűnően érvényesült technikája, jobbnál jobb labdákat adott tár-sainak. A csatársorban Kőműves beállításával megváltozott a len-dület, a második félide 20 percéig kitűnően játszottak. Az eredmény nem fejezi ki hűen a két csapat játéka közötti különbséget, köny-nyen lehetett volna a hazai csa-pat még három gólt.

Várpalotai Bányász II.—Veszpré-mi Lokomotív 6:3 (3:1)

A Veszprémben lejátszott mér-kőzést a várpalotai csapat megér-demelten nyerte. Góllövők: Sza-bad, Ötvös, Sági (2), Hornyacsek (2). Jók: Sáfár, Czighuth I., Ötvös, Lendvai.

Várpalotai Bányász ifj.—Veszpré-mi Lokomotív ifj. 4:1 (1:0)

A minden csapatrésztében jobb ifjusági csapat biztos győzelmet aratott.

Góllövők: Lőczy (2), Czighuth II., Medve. Jók: M. Szabó, Varga, Medve.

Sakk

A Várpalotai Bányász sakkcsa-pata a Várpalotai Erőmű nyolcas csapatával játszott barátságos mérkőzést, az Erőmű kultúrtermé-ben.

A mérkőzés a bányászcsapat 7:1 arányú győzelmét hozta. A leg-közelebbi mérkőzés a Bányász-kor helyiségében a Honvéd Sportegy-let tízes csapatával lesz, ez víz-szavagó mérkőzés. A Bányász-együttes a meginduló megyei baj-nokság mellett benevezett a Péti

Szikra Sportegyesület által rende-zendő kupaversenybe is, melynek első fordulóját május 2-án lesz. Szijjártó Szabó Benjamin

Kézilabda

A labdarúgó mérkőzés előtt a Várpalotai Bányász női kézilabda-csapata Peremarton kézilabda csa-patával játszott. A mérkőzést a ha-zaiak megérdemelten nyerték 4:0 arányban.

Jók: Sipos Klára, Bostainé.

Ernő-mező adminisztratív—Ferenc-mező adminisztratív 1:0 (1:0)

A két mező irodai dolgozói szer-dán délután játszották le az „é-vezred” legnagyobb mérkőzését. A nagy csalát az Ernő-mezői együt-es nyerte, de az eredmény nem igazságos, mert az Ernő-mezőiek csapatában több „műszaki” is ját-szott.

A mezőny legjobbja: Nyitrai, Lő-czi, Molnár és Hornyacsek határ-bíró volt.

Szerdán délután négy órakor: Anyagellátó—Ernő-mező, rang-adó mérkőzés.

Miért nincs kórház Várpalotán

Még az elmúlt év második felé-ben olvastam a bányász újságban, hogy az úgynevezett „Brennbergi-szálló” kórház lesz.

Akkoriban arról is szó volt, hogy szálloda hiány végett nem lehet megszállni Várpalotán. Ez mind a kettő fontos, azonban mi

a kórházat szeretnénk elsősorban megkapni és kérdezzük a tanács-tól, hogy az ígértüket miért nem tartották be és miért nem csinál-tak a szállóból kórházat.

Müller János portás.

Nincs a padlás elkerítve

Több lakó nevében fordulok a Bányász Újság szerkesztőségéhez. Az 1952/IV. épületben a lép-csőház ablakok sorra ki vannak törve, a tél óta kérjük a javítását, de hasztalanul. A padlásajtókat nem lehet bezárni. A padlások egymástól nincsenek elkerítve és

így közös padláson szárítjuk a ruhákat. Nem egyszer előfordul, hogy a kiterített ruhák elvesznek.

Kérjük az Ingatlankezelő Vá-lalat vezetését, hogy a padláso-kat keríttesse el egymástól.

László Lajosné

A megállóhelyen miért nem áll meg az autóbusz

Szeretném a bányászújságon ke-resztül a MAVAUT vezetését megkérdezni, hogy az autóbusz-megálló helyen miért nem állnak meg a kocsik.

Április 18-án többen akartunk Pétre kimenni. A szakadó esőben közel egy órát vártunk az autó-buszra, de nem állt meg még az integetésünkre sem. Az a kérésünk

a MAVAUT vezetősége felé, hogy ellenőrizték a gépkocsivezetőket és ha az utas várja a megállónál, ak-kor álljon is meg a kocsi, mert Várpalotán azért létesítették a já-ratokat, hogy annak segítségével egyik kerületből gyorsabban jus-sanak a dolgozók a másikba.

Déber Pál.